

Knjižnica
EDVARDA KARDELJA
V CELJU

Celje - skladišče
D-Per
545/1984

OSREČNJA KNJ. CELJE

STEKLO

Glasiló OZD STEKLARNE »BORIS KIDRIČ« in STEKLARSKE ŠOLE

Leto 12

Rogaška Slatina

Julij 1984

Naši polletni poslovni dosežki...

Izpolnili že 55,3% izvoznih obveznosti

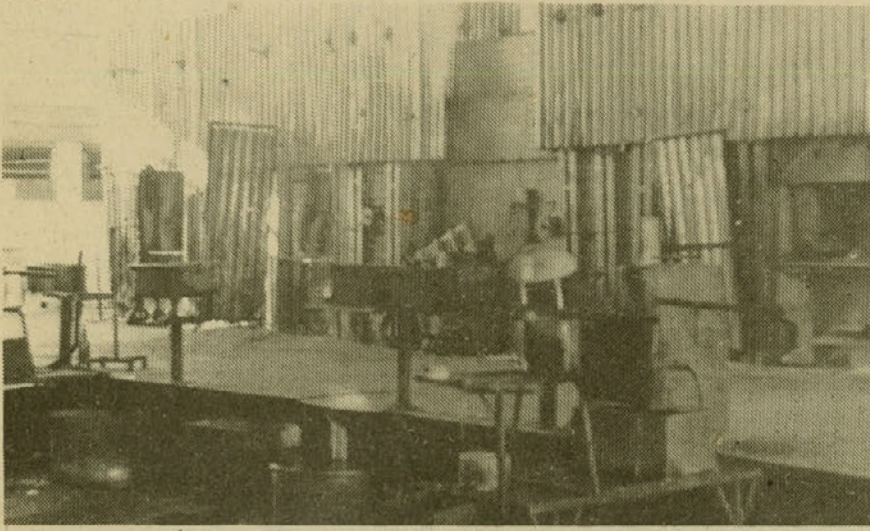
Pol leta je že za nami in spet so pred nami periodični obračun ter z njim razprave o naših polletnih poslovnih dosežkih. Ker bodo za razprave v tozdih pripravljena poslovna poročila, v tem sestavku predstavljamo le osnovne značilnosti poslovanje naše steklarne, povzemamo določene ugotovitve ter nakazujemo osnovne usmeritve za naše poslovanje do konca leta! Kot smo že ob sprejemanju letošnjega gospodarskega načrta poudarili, je naša najpomembnejša naloga uresničevanje zastavljenega izvoznega plana. Prav na tem področju pa smo bili v letošnjem prvem polletju zelo uspešni, saj smo že izpolnili 55,3% letnih izvoznih obveznosti in izvozili kar za 37% več, kot smo izvozili v lanskem prvem polletju!

Zelo uspešna maj in junij

Ne bo odveč, če še enkrat poudarimo, kako pomembno je za nas vse doseganje zastavljenega plana izvoza. Predvsem je pomembno zaradi naslednjega:

- V izvozu dosegamo v povprečju skoraj dvakrat višje cene, kot jih dosegam na domačem tržišču. Zato je za zadovoljivo naraščanje celotnega prihodka in dohodka prav izvoz najpomembnejši.
- Sovlagateljem v našo naložbo

V petek, 19. julija, so podrlí to peč, ki jo bo nadomestila sodobna plinska kadna peč - foto Z. Novak

Preberite!

<u>Vzporeden začetek del</u>	<u>3</u>
<u>Kramljanje o številkah</u>	<u>4</u>
<u>Pred komunisti je pomembna naloga</u>	<u>6</u>
<u>Iz serije Gallia</u>	<u>8</u>
<u>Več dobre volje, pa bo šlo...</u>	<u>9</u>
<u>Še so prosta mesta!</u>	<u>10</u>
<u>Pozitivnih 60,5% učencev</u>	<u>10</u>
<u>Prvi usmerjenci so se poslovili</u>	<u>11</u>
<u>Mleko in zaščitno sredstvo</u>	<u>11</u>
<u>Osnutek panožnega sporazuma o razporejanju dohodka in osebnih dohodkov</u>	<u>12</u>
<u>V juniju 1674 delavcev</u>	<u>14</u>
<u>Testiranje...</u>	<u>14</u>
<u>Čim prej do kegljišča v domačem kraju!</u>	<u>15</u>
<u>Nagradna križanka št. 118</u>	<u>16</u>

moramo zagotoviti ustrezen delež deviz, kar je pri nizki razpoložalnosti pravilno, ki naj bi se še zmanjšala, dodatna obveznost. Zagotoviti moramo dovolj deviznega priliva tudi za lastne potrebe, ki bodo letos zaradi remonta šeste in pete peči še toliko večje.

● V zaostrenih deviznih likvidnostnih razmerah bodo nemoteno poslovanje in zadovoljiva oskrba s surovinami in repromateriali iz uvoza ter z energijo zagotovljeni predvsem pomembnim izvoznikom in tistim, ki dosegajo zastavljene izvozne obveznosti. To je pa v času, ko se reprodukcijske niti zaradi vse slabše oskrbe trgajo, še kako pomembno.

Glede na naše izvozne dosežke v I. polletju torej obstajajo realne možnosti, da letni plan presežemo kljub remontu pete in šeste peči, ki bo predvidoma trajal skoraj dva meseca. V maju in juniju smo dosegli izredno dobre proizvodne rezultate in rekorden mesečni izvoz – v maju za 893.886 ZDA dolarjev po tečaju ZIS. Razen dela v prostih sobotah je k tem rezultatom v veliki meri prispevala tudi boljša kvaliteta steklene mase predvsem pri kristalinu. Prav kristalin je dal pri teh visokih izvoznih dosežkih svoj polni delež v nasprotju z meseci v začetku leta. Prav visoki izplesi so tisti, ki bodo v vse večji meri vplivali na uspešnost našega poslovanja. Stroški za surovine tako iz uvoza kot tudi domače predvsem pa za energijo (mazut in elektrika) – so zadnja leta skokovito narasli. Iz izkušenj pa vemo, da na količinsko porabo energije in vložnih surovin ne moremo pri sedanjih tehnologijah bistveno vplivati, vplivamo pa v precejšnji meri lahko na **kvaliteto steklene mase in s tem na izplene gotovih izdelkov**. Večji kot so ti, večji sta naša celotni prihodek pri tako rekoč stalnih stroških. Tu so pa tudi glavne rezerve za povečanje naših osebnih dohodkov! Pri vse višjih energetskih in surovinskih stroških je torej naša poglobljena naloga: **dosegati kar se da visoke izplene končnih izdelkov, za kar pa je prvi pogoj dobra kvaliteta steklene mase**.

Skokovita rast cen električne energije, mazuta, domačih surovin in repromaterialov ...

Ko primerjamo rast posameznih stroškovnih postavk, moramo na prvem mestu omeniti električno energijo. Pri samo za 3% večji porabi kilovatnih ur smo za elektriko plačali letos kar za 96% več sredstev. Podaljšanje zimske tarife v mescih april-junij ter zvišanje energetskega prispevka v juniju od 35% na 52% od zneska faktur ter povišanje cen konec lanskega leta so opravili svoje. Ta višji energetski prispevek in pa napovedana podraži-

tev elektrike v septembru bodo še dodatno vplivali na zvišanje indeksa rasti stroškov električne energije. Vemo sicer, da so časi cenene energije mimo, vendar menimo, da te ogromne podražitve ne rabijo dodatnega komentarja.

Tudi mazut je za več kot 116% dražji kot je bil v enakem obdobju preteklega leta.

K temu je treba dodati še stroške za žvepleno kislino, za hlodovino, lepenko in nekatere druge repromaterialne, katerim so cene poskočile med 75% in 111%. Torej prava stroškovna eksplozija predvsem domačih cen!

Pri vsem tem pa je amortizacija po predpisanih stopnjah le za 26% do 29% večja kot lani. Nerealne revalorizacijske stopnje na ta način umetno napihujejo dohodek in porabo.

Cene uvoženih surovin in repromaterialov so naraščale bolj umirjeno. Primerjava majskih dinarskih protivrednosti uvoznih cen kaže, da so le-te porastle med 36% in 47% za uvožene surovine in repromaterialne, ki jih plačujemo z zahodnoevropskimi valutami, nekoliko dražji – za 61% je bil le porax, ki ga plačujemo v ZDA dolarjih. Vse te ugotovitve se ne skladajo z nekaterimi napisi, ki smo jim bili priča, da je vedno politika tečaja glavni povzročitelj inflacije... Po tem periodičnem obračunu bomo pripravili analizo, s katero bomo ugotovili, v kakšnem položaju so izvozniki glede na gibanje cen, tečajev, inflacije in glede ukrepov ekonomske politike. Že sedaj nekatere ugotovitve kažejo, da gre za precejšen razkorak med deklarativno podporo in med dejanskimi ukrepi sprotne politike.

Zadovoljiva rast

Na ravni delovne organizacije so celotni prihodek, dohodek in akumulaci-

ja ter sredstva za reprodukcijo porastli za 58,6%, 58,2% in 55,6%, vendar ti kazalci izgubijo vrednost ob visoki stopnji inflacije. Nekako bi lahko trdili, da sta naš celotni prihodek in dohodek »zdrava«, saj sta pridobljena v 71,5% od prodaje na tujih – izključno konvertibilnih tržiščih, vendar pa je ta rast nižja od povprečja v industriji in rudarstvu SRS in od posameznih delovnih organizacij, ki le na račun cen na domačem tržišču dosegajo nadpovprečne rezultate. Toda o tem, kot smo že zapisali, v naslednji izdaji »Steklarja«.

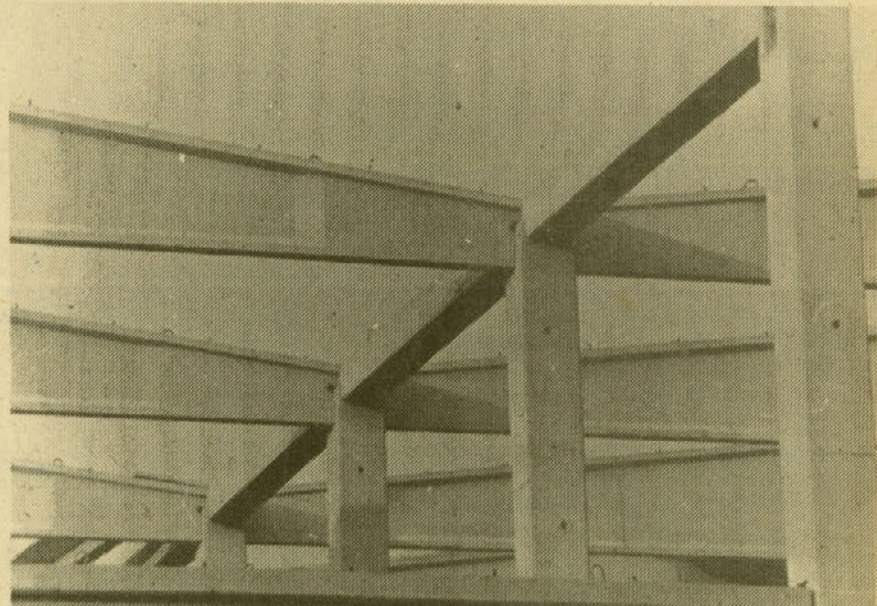
Ti dosežki so še vedno nekoliko nižji, kot smo jih načrtovali. Predvsem zaradi počasnejše rasti dinarske protivrednosti tujih valut, kot bi jo bilo glede na napovedano ekonomsko politiko, in tekoča gibanja, predvsem cen, pričakovati.

Tudi ob polletju sta oba dalmatinska tozda poslovala pozitivno, kar je lep napredek v primerjavi z lanskim letom. Precej večja količinska proizvodnja v obeh tozdih, ki je sicer še vedno nižja od načrtovane, že daje prve rezultate.

Delo ob sobotah, boljše izkoriščenost delovnega časa, za 42,6% večji povprečni osebni dohodek.

Efektivne delovne ure v skupnem skladu delovnega časa so se povečale od lanskih 79,2% na 81,5%. Na to so vplivali tudi manjši bolniški izostanki, predvsem pa je vplivalo na to delo v proizvodnji med sicer v delovnem koledarju dela prostimi sobotami. V bolniškem staležu je bilo v steklarni povprečno dnevno 105,6 zaposlenih (107,2 zaposlenih lani), kar predstavlja 7,4% zaposlenih. Kljub manjšemu izboljša-

Ogrodje bodoče hale že čvrsto stoji – foto Z. Novak

nju pa gre še vedno za visok odstotek bolniških staležev!?

Povprečni mesečni neto osebni dohodek je bil v steklarni v obdobju januar-junij 21,857 dinarjev in je bil za skoraj 43% večji kot v lanskem pollet-

ju. Višji indeks rasti povprečni neto osebnih dohodkov izkazujejo proizvodne temeljne organizacije, saj so bili osebni dohodki v neposredni proizvodnji v začetku leta popravljeni.

To je le nekaj splošnih ugotovitev in

značilnosti o poslovanju v I. polletju... Več o tem v poslovnih poročilih in na zborih delovnih ljudi, ko si bomo zadali najpomembnejše naloge do konca leta!

ZLATKO NOVAK

Kako napreduje naša nova naložba

Vzporeden začetek del

Končno so se dveletne priprave naše naložbe v razširitev steklarne začele uresničevati. To je dobro vidno po napredovanju gradbenih del za skladiščno-proizvodno halo, talilnico, kotlarno, kolektor ali zbiralnik in objekte za zemeljski plin.

Pripravljalna dela so se začela v maju, glavna dela pa so se začela po pridobitju gradbenega dovoljenja v juniju. Gradbena dela opravljajo delavci celjskega podjetja Ingrad v sodelovanju s pogodbenimi partnerji, sodelujejo tudi monterji IMP iz Ljubljane, ki napeljujejo plinovod, ter delavci celjskega podjetja Nivo, ki regulirajo Tržiški potok ter postavljajo kolektor.

Najprej so se začela dela na skladiščno-proizvodni hali, novi brusilnici. Pri tem pa so se pojavile prve večje težave, ko so kopali temelje. Med raziskovanjem tal so ugotovili njihovo večjo nosilnost, kot je bila resnična po izkopu točkovnih temeljev. Zato so morali vgraditi več kot 1.000 kubičnih metrov podložnega betona, kakor so predvideli po PZI dokumentaciji. Da so bile težave še večje, ni bilo cementa. Zato so ta gradbena dela v določeni zamudi, ki pa jo nameravajo v naslednjih gradbenih fazah nadoknaditi. Dela potekajo v fazah in tudi objekt bo predan

svojim namenom po fazah. V celoti mora biti po načrtu pod streho v septembru, delno pa bo v njem potekala proizvodnja že v decembru (preselitev dela obstoječe brusilnice).

Za objekt, v katerem bo talilnica, so že zabetonirali temelje in opravljajo gradbena dela za začetek montaže stebrov bodoče hale.

Kotlarna nastaja počasneje, kot so načrtovali, ker so dela zavrta rušitvena dela nekdanje generatorske postaje. Sedaj potekajo predvsem zemeljska dela.

Kolektor 8 je že položen vzdolž brusilnice in Tržiškega potoka. Končana bodo v enem mesecu.

Razvodna dela za plinovod so že delno opravljena. Notranji razvod in postavitve opreme za merilno-regulacijske postaje pa zamuja zaradi težav pri uvozu potrebne opreme. Dela bodo po napovedih končana v avgustu, saj je to

pogoj za začetek obratovanja nove kadne plinske peči.

Vsa uvozna in domača oprema je zagotovljena in jo dobavitelji sedaj dokončujejo, še nezačeta dela pa bodo potekala po narejenem terminskem načrtu.

Odgovorni delavci na gradbišču so:

- glavni koordinator ali usklajevalec del podjetja Ingrad je Janko Lesjak, dipl. inž.

- vodja gradbišča skladiščno-proizvodne hale je Anton Tkalec, dipl. inž.

- vodja gradbišč za vse druge objekte je Franc Pirš, tehnik.

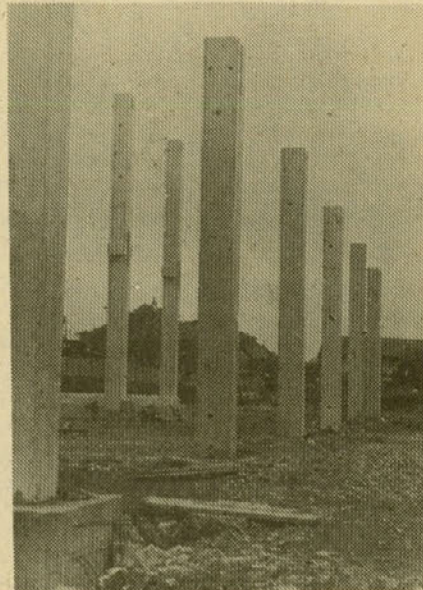
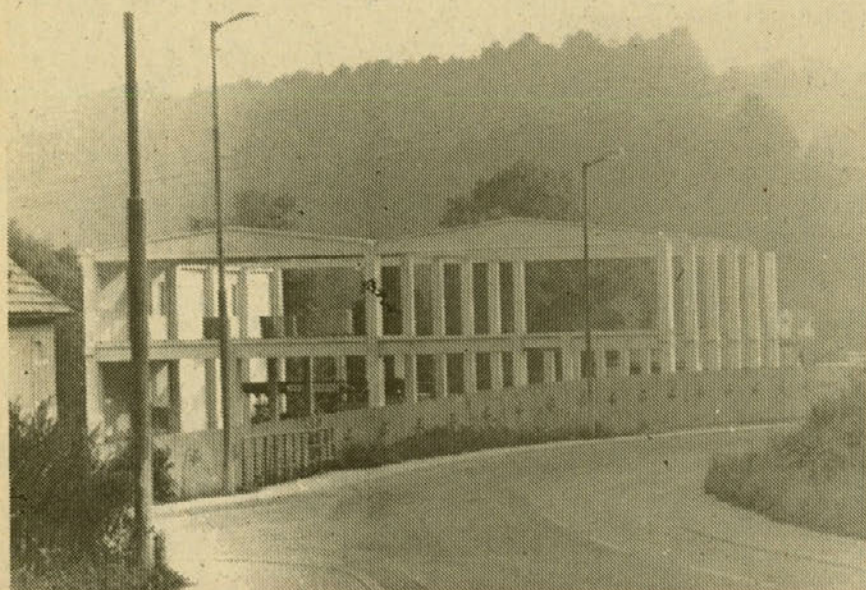
- nadzorni inženiring opravlja Industrijski biro iz Ljubljane.

Kljub določenim težavam in zamudam potekajo dela po naših ocenah v zadovoljivem tempu. Naloga vseh odgovornih delavcev, ki zastopajo izvajalce različnih del, inženiring in investitorja, je, da morajo potekati vsa dela po terminskem in po finančnem planu.

JOSIP ŽNIDAREC

Temelji in nosilci so postavljeni... - foto Z. Novak

Takšna je podoba hale s tržiške strani! - foto Z. Novak

Nekaj o izvozu...

Kramljanje o številkah

Z urednikom »Steklarja« sva se dogovorila, da napišem »nekaj o izvozu«. Pri bolj natančni opredelitvi vsebine bi bilo lahko to nekaj o zadnjih dveh junijskih obiskih v Ameriki in še nekaj nasplošno, saj že dolgo nisem ničesar napisal za naš časopis. Tako pa je nastalo bolj kramljanje kot kakšen pravi članek, saj se v njem teme menjajo kot muhasta poletno vreme, ki nas preseneča vsak čas z drugim obrazom...

Govorica Voja Djinovskega zelene mape

Ob koncu polletja izpišemo poleg drugih statističnih podatkov tudi pregled prometa po posameznih kupcih naših izdelkov. Pri pregledovanju seznama ali liste opravljenega prometa v letošnjem prvem polletju, ki se končuje s seštevkom 4,174.000 ZDA dolarjev se mi je samo po sebi zastavilo vprašanje: kaj vse to pravzaprav pomeni?

Segel sem po debeli zeleni mapi z napisom »Realizacija«, na uporabo katera se nikakor nisem mogel ali znal privaditi in je zato po odhodu prejšnjega direktorja Voja Djinovskega v pokoj več ali manj samevala. Spomnil sem se, kako pogosto je bila v njegovih rokah in kot kazalka uspehov in neuspehov popisana z njegovimi pripombami ter odstotkovnimi primerjavami ter tako vedno dobro služila za spremljanje in ocenjevanje stvarnega odvijanja dogodkov.

Sama po sebi se mi je ponudila primerjava polletnega uspeha z dosežki v preteklih letih. Primerjava je postala še bolj zanimiva, ko sem prelistal knjigo do zapisa v letu 1970. Takrat smo prikazovali naš izvoz in izvoz takratnega obrata iz Slovenske Bistrice ter

skupaj ustvarili v prvem polletju izvoza za 2,040.000 ZDA dolarjev, medtem ko smo steklarji v Rogaški takrat izvozili za 1,677.000 ZDA dolarjev.

Primerjavo kaže tabela 1, v kateri so predstavljeni dolarski izvozni dosežki steklarne »Boris Kidrič« v prvem polletju od leta 1977 do leta 1984!

Tabela 1: Izvoz Steklarne »Boris Kidrič« v prvem polletju od leta 1977 do leta 1984 (v ZDA dolarjih!)

Prvo polletje	Izvoz v ZDA dolarjih
1977	1,677.000
1978	2,208.000
1979	2,816.000
1980	3,583.000
1981	3,785.000
1982	3,842.000
1983	3,044.000
1984	4,174.000

V sedmih letih povečali izvoz skoraj dvainpolkrat!

V sedmih letih je naš izvoz narasel skoraj za dvainpolkrat. Letos smo od 4,174.000 ZDA dolarjev izvozili na tržišče ZDA za 3,476.000 ZDA dolarjev ali kar 83%. Za nas pomenijo taki dosežki veliko, pa tudi na tržišču Združenih

držav Amerike smo postali po obsegu prometa bolj opazni.

Da je tako, potrjuje strokovni tednik »HFD« (Home Furnishings), ki je v svoji izdaji 7. maja letos priobčil statistične podatke Washingtonskega oddelka za trgovino, to je vladne institucije. Iz njega povzemam skrajšan komentar in grafikone, s katerimi so prikazani deleži posameznih držav, s katerimi te sodelujejo v njihovem uvozu svinčenega kristala.

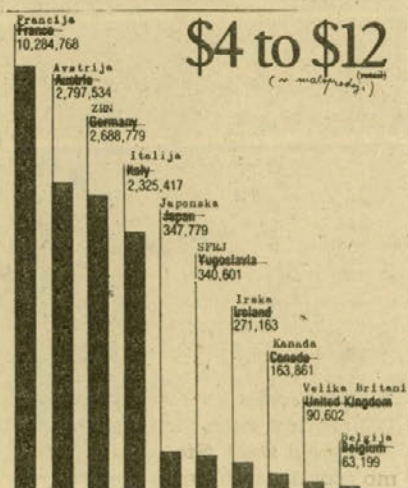
Uvoz svinčenega kristala je bil v ZDA lansko leto za 38% večji, kot je bil v letu 1982. Lani so ZDA uvozile 25,7 milijonov kosov v vrednosti po nabavnih (Fist Cost) cenah za 85,3 milijona ZDA dolarjev, medtem ko so uvozile v letu 1982 18,6 milijonov kosov za 69,7 milijonov dolarjev. V teh podatkih je zajet uvoz kozarcev, darilnih izdelkov, dekorativnih in umetniških predmetov, ki jih v ZDA prodajajo za ceno od 4 do 20 in celo več dolarjev za kos v maloprodajnih trgovinah.

Po nabavnih cenah so izdelki razvrščeni v tri osnovne skupine, katerim ustrezajo tri osnovne skupine po maloprodajnih cenah:

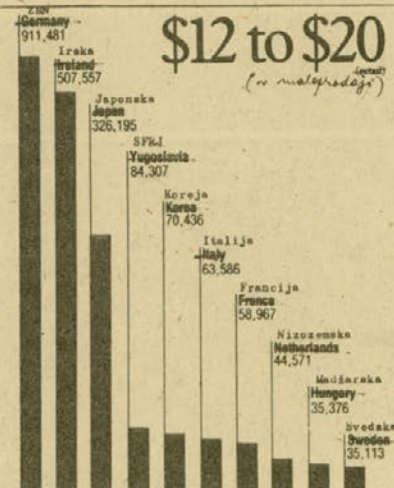
● Nabavni ceni od 1.- do 3.- ZDA dolarjev za kos ustreza maloprodajna cena od 4.- do 12.- ZDA dolarjev za kos.

V tej skupini vodi zdaleč pred drugimi Francija z več kot 10 milijoni kosov. V tej skupini je sicer več kot 19 milijonov kosov ali 75% vseh uvoženih količin. V to skupino spada tudi jugoslovanski proizvajalec strojno izdelava

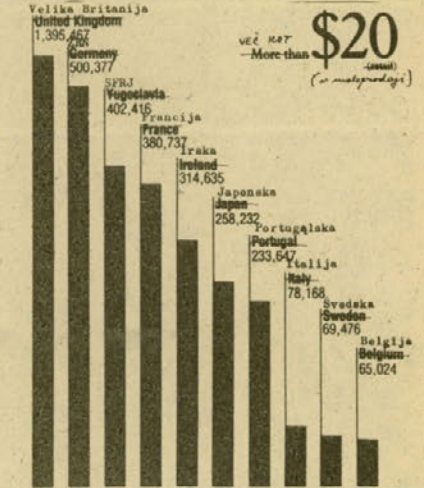
Izvozniki po velikosti v kosih: po maloprodajni ceni od 4 do 12 ZDA dolarjev

Izvozniki po velikosti v kosih: po maloprodajni ceni od 12 do 20 ZDA dolarjev

Izvozniki po velikosti v kosih: po maloprodajni ceni nad 20 ZDA dolarjev

nega stekla iz Zaječarja. Med največje proizvajalce pa spadajo po državah: Duradov Cristal d'Arc iz Francije, Inn Crystal iz Avstrije, Calp iz Italije in Hoja iz Japonske. V tej skupini se bo pojavila naša steklarna v statistiki za leto 1984 s svinčnim kristalom lahke izvedbe (pihano tanko steklo kot kristalin).

- Nabavni ceni od 3. do 5.- ZDA dolarjev za kos ustreza maloprodajna cena od 12.- do 20.- ZDA dolarjev za kos.

V srednji skupini se pojavlja tudi naša steklarna, vendar v manjši meri (serije: ILLYRIA, MARIANO, LARA). Vodilna dežela dobaviteljica je ZR Nemčija, od proizvajalcev pa so najmočnejši: Nachtmann, Bayer, Tritchler in Horbauer. Delež Jugoslavije sicer ni velik, je pa naša država že na četrtem mestu.

- Nabavni ceni nad 5.- ZDA dolarjev za kos ustreza maloprodajna cena nad 20.- ZDA dolarjev za kos

V najdražji skupini imamo pomemben delež, saj je Jugoslavija na tretjem mestu z 10,9%, kar pravzaprav predstavlja delež naše steklarne na tem tržišču.

Ameriški trgovci pravijo, da je zanje vsako volilno leto dobro

Za letos predvidevamo v naši steklarni, da bomo izvozili v ZDA za 6,5 milijona ZDA dolarjev ali celo nekaj več, kar je – seveda – odvisno od cele vrste dejavnikov. Junijska obiska na tankajšnjem tržišču in opravljeni pogovori med takratnim tržnim tednom in po njem kažejo na umirjeno prodajo pri večini partnerjev, med tem ko nekaj redkih izjem med njimi toži, da je obseg prodaje sicer v okvirih načrtovane, da pa so nabavili preveč in da jih zato sedaj pestijo zaloge našega blaga.

Vsi ameriški trgovci pričakujejo normalno prodajo v jesenski sezoni ter odlično v božični sezoni. Ameriški trgovci pravijo, da je zanje vsako volilno

leto dobro. Šala, ki kroži na ta račun, pa pravi takole: »Kupujte in trošite denar, saj je zmagal naš kandidat, ki bo vodil deželo v napredek. Ni bojzani, da bi nam šlo slabo, saj zagovarjamo skupne ideale in načrte. Vse bo tako, kot smo si zamislili!« Drugi, katerih kandidat je izgubil na volitvah, pa pravijo: »Kupujemo in trošimo denar, dokler ga še imamo. Ker ni zmagal naš kandidat, nimamo kaj pričakovati. Bo kvečjemu še slabše in nič tako, kot smo planirali in pričakovali!« V tem ljudskem modrovanju je kanček resnice. Novembra bodo volitve odločile, kdo bo novi predsednik ZDA. Napovedi so dokaj v prid Reagana. Če bo zares zmagal, pa ne pričakujejo najboljših gospodarskih razmer zaradi ponovnega povečanja obresti in zaradi ogromnega primanjkljaja v proračunu ZDA.

Kakor koli že bo, naši načrti in naše akcije za povečano prodajo ne smejo v pozabo. Letošnjo prodajo v ZDA moramo od letošnjih 6,5 milijonov ZDA dolarjev povečati v prihodnjem letu na 9 milijonov dolarjev in v letu 1986 celo na 12 milijonov dolarjev!

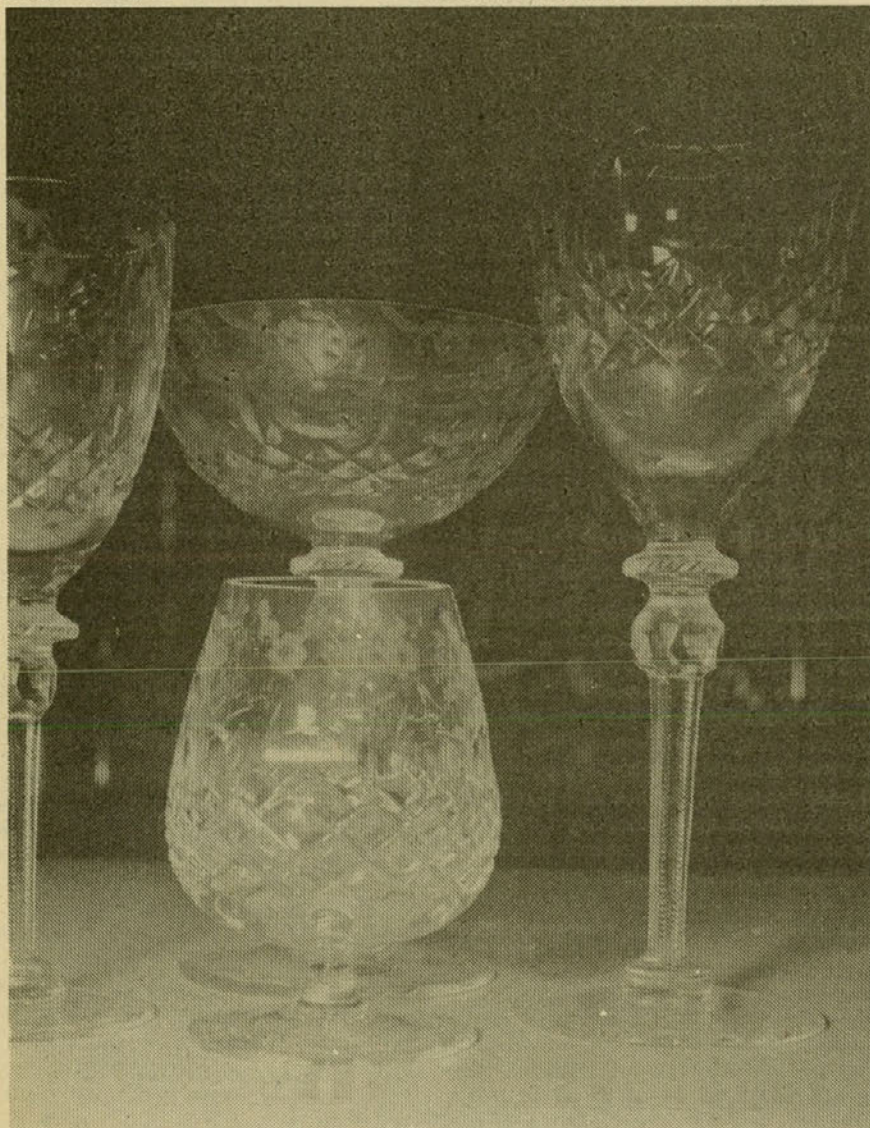
Nova prizadevanja na ameriškem tržišču...

Poleg rednega obravnavanja naših sprotnih zadev z ameriški partnerji smo med drugim obiskom v juniju predstavili ameriškem tržišču oziroma največjim potencialnim partnerjem – grosistom prvih pet serij v devetih različnih brusih, ki jih bomo mogli izdelovati na novih strojih v razširjeni steklarni prihodnje leto. Šlo je bolj za prikaz izraznih možnosti v kvaliteti in videzu, da dobimo po prvih pogajanjih čim več indikacij ali znakov o možnostih za prodajo in s tem potrditev, ali smo zadeli s proizvodi tisto kategorijo, ki jo tržišče od nas pričakuje glede na naše znanje in izkušnje s tem tržiščem. Reakcije so bile pozitivne, seveda pa bo treba še marsikaj doreči.

Z novo proizvodnjo naj bi se naša steklarna vključila v skupino od treh do petih ZDA dolarjev po nabavni ceni oziroma od 12 do 20 dolarjev za kos po maloprodajni ceni (tu gre predvsem za kelihe in kozarce ter v kategorijo z maloprodajno ceno nad 20 dolarjev za darila). Motivacija ali spodbuda za nas so nekoliko atraktivnejše cene, ki naj bi pomagale do naročil večjih količin. Kakor je videti iz grafičnih prikazov, je v tej skupini še največ možnosti za večje količinske plasmaje.

Poleg osvajanja dveh novih velikih Department Stores organizacij, to sta Federated Dept. Stores in Atkins, bomo morali pridobiti za povečanje prodaje še več velikih odjemalcev. Eden

Serijska Gallia je še vedno med našimi vodilnimi izvoznimi proizvodi – foto Z. Novak

med njimi je J. C. Penney, s katerim smo tudi pričeli letos sodelovati.

Končujemo pogajanja za naše zastopstvo v ZDA...

Pred koncem so pogajanja za naše zastopstvo v Združenih državah Amerike. Pogodba predvideva velika povečanja prometa, saj se pogajamo z najboljšimi profesionalci v naši branži, ki so pripravljeni prevzeti takšne obveznosti in ki zanje tudi jamčijo. So možnosti da bo od letošnjega avgusta naše steklo že razstavljeno v vzorčni sobi na št. 225 Pete avenije v New Yorku, to je v poslovni zgradbi, v katere vzorčnih sobah se sklene kakšnih 80% vseh uvoznih pogodb za svinčeni kristal v ZDA.

Rogaški se s tem odpirajo nove možnosti za povečanje prometa. Naše zastopstvo bi še povečalo in okrepilo pretok informacij, povečalo našo uspešnost, naše prilagajanje zahtevam ameriškega tržišča in zajelo tudi tisti del klientele, ki je do sedaj nismo obdelovali. Ta korak je bil nujen, saj iz Rogaške tudi z intenzivnejšimi potovanji, ki so nujen spremljevalec povečevanja prometa, ni mogoče obvladovati tako intenzivne rasti, kot jo predvidevajo naši razvojni načrti.

Pogodbe sedaj preverjajo odvetniki, zato bomo kaj več zapisali o tem po njihovi dokončni formulaciji ter po njihovem podpisu, saj smo partnerjem zagotovili njihovo tajnost.

Usmerjamo pa se tudi drugam...

Naša aktivnost pa se usmerja ne samo na Ameriko, saj se zanimamo tudi za druge države, ki naj bi kupovale naše izdelke. Končujejo se pogovori z angleškim Wedgwoodom oziroma z matično firmo za nakup brušenega in gladkega kristala. Že za oktober pa pričakujemo prva naročila. Gre za posel, ki že lahko v prvem letu sodelovanja preseže vrednost 1,5 milijona ZDA dolarjev. V Italiji smo se pogodili z zastopnikom, ki obljublja promet v vrednosti milijon ZDA dolarjev. Naš zastopnik na Švedskem je naredil nekatere kadrovske spremembe in s tem povečal svojo aktivnost. Ima dobre napovedi za november in december letos. Sredi avgusta nas obišče naš partner, ki bi rad postal naš zastopnik za Japonsko. To je Astra. Obiščejo pa nas tudi japonski vodilni uslužbenci skupaj s kontrolorjem kvalitete, da bi se dogovorili o bodočem sodelovanju, določili skupne kakovostne kriterije in razvili nov program. Astra naj bi se vključila tudi v povečano prodajo na Daljnem vzhodu.

Jeseni bo treba obnoviti stike s tržiščem Sovjetske zveze. Odprta je še ZR Nemčija, enako velja tudi za druga območja, kot je na primer Bližnji vzhod. Lani na jesen smo začeli sodelovati z našim zastopnikom v Franciji in trženje v tej deželi se dobro razvija. Zaen-

krat sodelujemo le za področje kristalina, pogovarjamo pa se za razširitev na kristal. Od srede avgusta do konca septembra so zasedeni že skoraj vsi časovni roki. Obiskali nas bodo vsi pomembnejši oziroma večji čezmorski partnerji in partnerji iz Zahodne Evrope. Vmes bomo morali obiskati še Frankfurtski sejem od 25. do 29. avgusta ter verjetno še Macef v Milanu, ki se ga do sedaj še nismo udeleževali.

Sedanji podatki o naročilih in napovedi zanja so izredno ugodni za kristalin in gladki kristal; dobre so tudi napovedi za naročila svinčeno brušenega kristala, bomo pa morali - seveda - počakati na dokončne sklepe vseh pogovorov. Med obiski bomo dobili tudi že naloge do konca leta za prodajo v trgovinah pomladi leta 1985.

Naša prizadevanja pri obdelovanju tržišč in posameznih kupcev so torej zelo zavzeta. In tako mora tudi ostati! Zagotoviti si moramo osnovne pogoje za povečan obseg poslovanja v izvozu z vsemi tržišči.

Pa še sklepno vprašanje!

Ne vem sicer, ali mi je uspelo napisati nekaj več od obljubljenega kramljanja! Končujem to pisanje s prepričanjem, da sem sporočil najnovejše informacije o naši izvozni dejavnosti v nekaj zadnjih tednih. Hkrati pa vam obljubljam, da se v kratkem ponovno oglasim!

FRANC JANKOVIČ

Razmišljanje po 13. seji CK ZKJ

Pred komunisti je pomembna naloga...

Ta čas smo pričeli množico razprav, bodisi ustnih ali pisnih, o gospodarskem, političnem in občem položaju naše družbe. Prenekatero razpravo se nanašajo na tiste zgrešene poteze, ki sedaj zahtevajo zmanjševanje družbenega in osebnega standarda. Prenekatero dejstva sprožajo vprašanja o političnem sistemu in služijo tudi za vzvod nasprotnikom našega političnega sistema. Čas je, da zato trezno, analitično presodimo protislovja sedanjega političnega sistema socialističnega samoupravljanja, ki se odsevajo na področju družbenoekonomskega položaja...

»Naša družba ni niti monolitna niti amorfna«

»Naša družba ni niti monolitna niti amorfna,« je dejal Kardelj, »temveč je celota družbeno-zgodovinskih pogojenih diferenciranih interesov. Izhodišča na točko nadaljnega razvoja našega demokratičnega političnega sistema

mora biti postopno preseganje pluralizma političnih monopolov z resničnim samoupravnim političnim pluralizmom...« Socialistična družba v prehodnem obdobju se srečuje z raznovrstnimi interesi, ki so posledica ali pa povzročajo slojevitost v samem delavskem razredu. Ko govorimo o obstoju skupnega dolgoročnega interesa de-

lavskega razreda, da delo upravlja družbo, ne pa da privatnolastniške in državnolastniške sile upravljajo delo, prihajamo do sklepa, da smo pričeli začaranemu krogu, ko je v družbi kršen tak dolgoročni interes.

Trinajsta seja centralnega komiteja ZKJ pomeni nekakšno prelomnico v delovanju organizacije zveze komunistov, saj centralni komite zavezuje članstvo, naj v slehernem okolju oceni, pretehta celoten družbeni pa tudi svoj odnos do nalog, ki izhajajo iz stališča 12. kongresa ZKJ in v zvezi z drugimi dokumenti, ki se nanašajo na naloge za uresničevanje dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije. Takšen poziv pomeni predvsem, naj v organizacijah zveze komunistov presodimo nekatere pojave v družbi, ki

onemogočajo hitrejši razvoj socialistične družbe. Poznane so nam mnoge kritike, ki jih slišimo v javnosti; poslušali smo že tudi mnoge razprave v političnih forumih; toda vse prevečkrat to izzveni kot kritika, ki pa ne ponuja rešitev. V večji izobrazenosti, v večjem upoštevanju znanosti in večji pripravljenosti moramo najti nekatere odgovore, ki bodo lahko v praksi spreminjali negativne pojave v razvoju naše družbe. Predlog sklepov, ki temeljijo na analizi o uresničevanju vodilne vloge zveze komunistov v družbi in krepitvi njene idejne in akcijske enotnosti, bo posredovan vsem organom in organizacijam ZK. Razprava, ki naj nato poteka skoraj do konca tega leta med vsem članstvom ZK, bo služila CK ZKJ, da bo sprejel na tej osnovi sklepe. Temeljna opredelitev razprave ima seveda razredni značaj in cilj, ki ga postavlja program ZK. To je, da delovni ljudje neposredno obvladujejo presežek svojega dela in sredstva družbene reprodukcije.

Odločanje delovnih ljudi in občanov marsikje odtujeno

Nekateri podatki, ki so nam znani, potrjujejo znane komentarje o tem, da je odločanje delovnih ljudi in občanov marsikje odtujeno. Tukaj se pogosto izpostavlja področje investiranja, splošne in skupne porabe in samo normiranje družbe. Vsekakor takšna ugotovitev ne daje nobenih pravih odgovorov brez temeljite analize, zakaj odtujenost v odločanju; zakaj država posega na področje delitve dohodka; zakaj država posega na področje deviz, izvoza in uvoza; zakaj država odloča o dohodku z nadzorom nad cenami, oziroma z njihovim določanjem itn., itn?!

Predno hočemo razpravljati o teh »zakajih«, moramo hoté ali nehoté ugotoviti nekatere obveznosti države kot najširše družbenopolitične skupnosti, ki izhajajo iz preteklosti in ki so posledica nekaterih ekonomskih ali političnih gibanj v svetu. Za ceno razglašanih širših družbenih interesov je bil po nekem splošnem mnenju zgrajen prenekateri družbeni objekt, ki ni produktiven; narejena je bila prenekateri gospodarska naložba, ki se je že v fazi poskusne proizvodnje izkazala za nedonosno ali »zgrešeno«; sprejet je bil prenekateri zakon, ki ga nikoli nismo dosledno spoštovali; zrastle so prenekateri osebni standard, tudi neupravičeno, itn.

Dobili smo ali tudi sprejeli dolgoročni program gospodarske stabilizacije, to je neke vrste popravni izpit za nekatere napake preteklega, da ne rečemo, minulega dela. Vendar tudi tega programa ne moremo spraviti v dogme. Doživljati bo moral resno preverjanje in po potrebi tudi spreminjanje, ker ne

moremo trditi, da njegova vsebina ni nedotakljiva.

Ob trditvi, da bomo s tem programom reševali tudi posledice preteklega vedenja, je treba še pristaviti, da pomeni »stabilizacija« način normalnega družbenega vedenja, ki pa v fazi »popravnega izpita« le dobiva obrise ostrejšega kursa. Nekatera obnašanja v preteklosti, ki dobivajo razsežnost zmote, pa niso osamela. Semkaj je dejansko potrebno pristaviti še nekatere družbene in zasebne dobrine, ki so dosežene v dosedanjih graditvi na račun neustvarjenega dohodka (posojila z nerealno obrestno mero, osebna in splošna oziroma skupna poraba, infrastrukturni objekti itn.).

Ne smemo biti preveč črnogledi...!

Jasno je, da ob vseh kritičnih razmišljanjih ne moremo in ne smemo biti enostranski, črnogledi kritizerji, ki ne bi hoteli videti tudi velikega napredka v našem razvoju in ki ne bi znali uvideti naših velikih možnosti, da s skupnimi močmi prebrodimo krizo, ki je tudi sopotnica tako imenovanega razvitega sveta. Zgodovina dokazuje, da je vsak sistem poznal in da pozna razne pretrese, ki so bodisi notranje ali zunanje narave. Spoznati velja tudi resnico, da je svetovno bogastvo nepravilno razdeljeno, da razvijajoči se svet pada v vse večjo odvisnost od razvitega sveta, da v neizmerni ihti za napredkom propadajo človeški ideali, da lačni svet ne vzbuja čustev pri sitem, da tudi razkošje ne vidi siromaštva, da je moderna vojna orožje proti napredku človeštva, da napredek znanosti in tehnike grpi tudi z rezervno lokacijo vsemirja...

In ko tudi takole razmišljamo o svetu, postaja jasno, da vizija komunizma in mednarodnega delavskega gibanja zadeva v velika nasprotja, ker razviti kapital ne želi odstopati od politike moderne eksploatacije ali izkoriščanja. Ob nujnosti svetovne delitve dela prihaja vse močnejše do izraza tudi nujnost, da se upošteva zakonitosti razvoja proizvodjalnih sil. Družba, ki troši družbeni proizvod v nesorazmernem deležu in kjer razred življenjskih sredstev zajeda razred sredstev razširjene reprodukcije, je obojena na tehnološki zastoj, na stagnacijo ali celo na nazadovanje. Ocene, ki veljajo za nekatera gibanja v našem družbenem razvoju, kažejo, da je bil zdaleč prevelik delež družbenega proizvoda namenjen za porabo. Seveda je tukaj vprašanje absolutne velikosti družbenega proizvoda, ki pa je odvisen od uspešnosti uporabe delovnih sredstev.

Izvoz, ki je za nas prednostna naloga, je v sedanji stopnji nuja, medtem ko bi moral dolgoročno postati potre-

ba, ki izhaja kot rezultat presežkov in danih prednosti. To bi pomenilo močno selekcijo, kajti nesmiselno bi bilo, če bi se spustili v svetovno trgovino na področjih, kjer zaostajamo za nekaj desetletij v primerjavi s svetovno konkurenco. Ta tekma bi lahko izčrpala potencialne, ki imajo pozitivne predznake.

Predvsem moramo odpraviti slabosti

V obilici nalog, ki so pred nami, je nujna polna vpetost, ki pa je ne moremo imenovati le samoodrekanje, temveč pomeni predvsem odpravljanje slabosti, ki se imenujejo: slaba organizacija dela, neracionalna družbena režija, slab izkoristek delovnega časa, negospodarna poraba, vse vrste poslovnih špekulacij... Politični sistem socialističnega samoupravljanja mora biti motivacijski dejavnik naprednih sil, v katerih deluje zveza komunistov. Idejno in akcijsko delovanje članov zveze komunistov mora biti usmerjeno v preverjanje prakse, v aktivni boj zoper odklone, posledica katerih je lahko stagnacija začrtanih razvojnih poti socialistične družbe. Delitev dela, ki je v prehodnem obdobju nujnost zaradi stimuliranja k povečanju družbenega proizvoda, ne sme povzročati na eni strani socialno ogroženega sloja in na drugi strani sloja »visoke blaginje«, ko gre pri obeh za tako imenovane »normalne« delovne rezultate. Solidarnost v družbi, katere družbeni proizvod ne dosega vseh družbenih potreb, mora biti omejena takrat, kadar so vzroki za slabosti osebne narave. Vse odločitve na področju gospodarstva ali negospodarstva morajo biti strokovno utemeljene; morajo pokazati možne pozitivne ali negativne posledice; morajo doživeti samoupravno potrditev. Torej naše družbeno obnašanje ne sme dovoljevati posploševanja odgovornosti.

Danes pogosto postavljena zahteva po materializaciji ustavnega samoupravljanja je zelo opravičena. Jasno pa je, da je v samoupravljanju razumeti tudi strokovnost, spoštovanje dolžnosti in da se moramo vsi zavedati, da pravice izhajajo le iz dobro izpolnjenih dolžnosti.

V moštvo interesov in hotenj, v boju nasprotij mora zveza komunistov delovati znotraj političnega sistema kot usposobljena usmerjevalka socialističnega razvoja naše družbe.

Nekaj nanizanih misli na teh časopisnih straneh je samo mali prispevek pred aktivnostmi v zvezi komunistov, ki si prizadeva, da pridemo do konca decembra po demokratični poti do sklepov enotne ZKJ, kot nas je obvezal CK ZKJ.

JOŽE BOŽIČEK

STEKLAR

Najprej je treba nabrati stekleno maso in iz nje izoblikovati kroglo...

Na kroglo naberemo toliko steklene mase, da jo je za več kot 20 kilogramov.

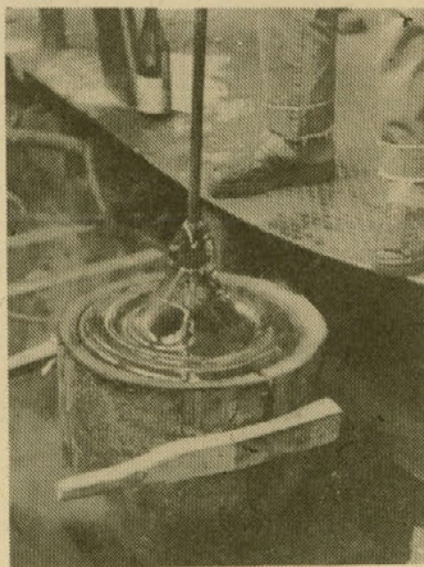

Iz steklene taline potem predoblikujemo skledo...

...ki jo dokončno izpihamo...

v lesenem, ročno izdelanem bukovem modelu.

Izdelovanje velikih steklarskih predmetov

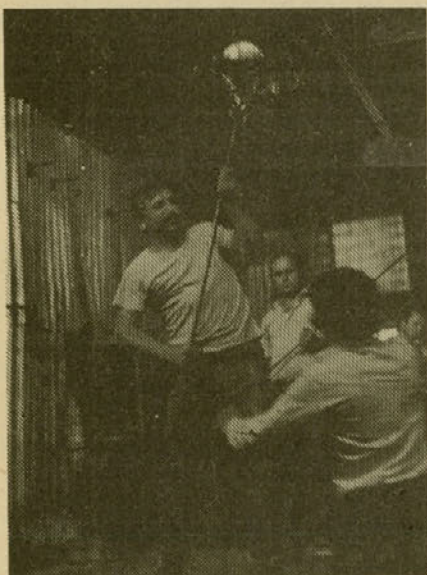
Iz serije Gallia

V juniju in juliju smo izdelovali v naši steklarni velike artikle iz serije Gallia, ki bodo na prodajno-razstavnih mestih v Združenih državah Amerike popestrili in pospešili prodajo.

Izdelovanje takih predmetov, na slikah kažejo nastajanje sklede, zahteva obilo moči in naporov steklopihalcev in brusilcev, saj tehtajo nekateri izdelki tudi 15 kilogramov ter celo več. Narejeni so iz svinčevega stekla. Ko jim brusilci dajejo še dokončno podobo, čudovito lomijo svetlobo. Zaradi velikosti, zaradi desetine ur vložnega dela, zaradi velike vrednosti je tudi njihova cena velika. Planska cena sklede, ki jo prikazujejo slike, je okrog 33.000 dinarjev, v ZDA pa jo prodamo za 345 dolarjev. Seveda pa se tam v maloprodaji ali prodaji na drobno cena takšnega izdelka še več kot podvoji.

Na fotografijah so steklopihalci mojstra Ilije Ivankovića ter brusilca Leon Drimel in Stanko Halužan.

Vse fotografije je prispeval Zlatko Novak!

Seveda je treba izpihan izdelek primerno ohladiti, da ga po rezanju kape in obdelavi robov...

...dobijo kot označen izdelek v roke brusilci...

...ki mu dajo dokončno počubo.

Programsko-volilna konferenca osnovne organizacije ZSMS Steklarska šola

Več dobre volje, pa bo šlo...

Mladinci, člani kolektiva Steklarske šole, smo imeli 23. marca programsko in volilno konferenco. Konferenca se je udeležilo 33 članov osnovne organizacije, direktor delovne organizacije, predsednik osnovne organizacije sindikata, sekretar osnovne organizacije ZK in sekretar občinske konference ZSMS Šmarje pri Jelšah.

Predsednik osnovne organizacije ZSMS Janko Štefančič je v poročilu o delu v preteklem letu kritično ocenil delovanje naše organizacije. Pri vseh akcijah pogrešamo množičnost in zainteresiranost mladih za delo. Naša nedejavnost se opaža tudi na sejah družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov, na katerih mladi običajno molčimo – zato, ker smo nezainteresirani ali pa premalo informirani.

Pojavlja se vprašanje, na kakšen način mlade zainteresirati za delo v mladinski organizaciji. Poskusili smo z organizacijo izleta, s piknikom in z mladinskim prostovoljnim delom, a kljub vsemu smo ostali na istem. Pomoč pri ponovnem oživljanju dela osnovne organizacije ZSMS nam je ponudila tudi osnovna organizacija ZKS. To je lepo in prav, vseeno pa se moramo mladi Steklarske šole resno vprašati, ali smo res nesposobni in neresni za samostojno aktivno delo! Malo smo naredili na idejnopolitičnem področju. Nobenega člana osnovne organizacije ZSMS ni-

smo predlagali v Zvezo komunistov. Nedvomno so med nami mladinci, ki s svojim idejnim prepričanjem, s svojim delom in z osebnim zgledom sodijo med mlade komuniste. In, ne nazadnje, gospodarska situacija ter čas, v katerem živimo, nam narekujejo več odgovornosti, kvalitetnejše delo in dobršno mero optimizma. Skratka, več akcije, ki se je z malo dobre volje in požrtvovalnosti da prav gotovo doseči.

V živahni razpravi, ki je sledila, so bili vsi prisotni enotnega mnenja, da je delovanje osnovne organizacije ZSMS preveč izolirano od dela in problemov v delovni organizaciji. Mladi bi se morali več ukvarjati z zaposlovanjem, s stanovanjsko problematiko itn. Ne smemo pričakovati, da se bodo rezultati pokazali takoj, toda z vztrajnim delom bi lahko premagali tudi največjo težavo – nezainteresiranost.

Vedno znova govorimo, da se glas mladih premalo upošteva, nikoli pa se ne vprašamo, kje se pravzaprav sploh sliši ta glas? Za sodelovanje sta potrebna najmanj dva. Ne moremo prič-

kovati, da se bo upoštevalo tudi naše mnenje, če ga sploh ne izrečemo! Menimo pa, da je del krivde tudi na drugi strani, saj se vse preprosto pozablja, da ima mladina pravico in dolžnost, povedati svoje mnenje. Da bi lahko izoblikovali svoja mnenja in predloge, potrebujemo podrobne informacije o vseh področjih in pa, seveda, pomoč starejših. Le s sodelovanjem in z boljšim ter s kvalitetnejšim delom bomo lahko premagovali težave, ki so pred nami, saj je očitno, da smo mi generacija, ki bo morala nositi največje breme stabilizacije. V nadaljevanju razprave sta bila predlagana programa dela in akcijski program za naslednje sprejeli, razpravljalci pa so poudarili, da jih bo treba še dopolniti.

Na konferenci smo tudi razrešili dotedanje vodstvo in izvolili novo vodstvo. Predsednik osnovne organizacije ZSMS je Marjan Krizmanič, podpredsednik je Janko Štefančič, tajnik je Ana Golob, blagajničarka pa je Bosiljka Prah. Člani so: Branko Kregar, Judita Vrečar, Zdravko Sajko, Milan Krsnik, Ivanka Petek, Zdravko Boršič, Ivan Kovačec, Marjan Čujež, Marija Kunej in Marija Šket.

PREDSIEDSTVO OSNOVNE ORGANIZACIJE STEKLARSKE ŠOLE

Vpis učencev v Steklarsko šolo za leto 1984/85

Še so prosta mesta!

Akcija za vpis novincev v Steklarsko šolo traja že od februarja in se bo končala konec avgusta. Februarja so predstavniki Steklarne »Boris Kidrič« in Steklarske šole obiskali šole v šmarni občini ter v sosednjem Hrvatskem Zagorju. Potem smo od aprila naprej zbirali prijave. Pred testiranjem, ki je bilo 24. maja, je bilo prijavljenih za vpis v šolo več kot sto kandidatov, na testiranje pa so prišli 103. Učence, ki so bili na testiranju odklonjeni, smo povabili še na poskusno brušenje, po katerem sta bili odklonjeni le dve učenki (kandidatki za skrajšani program).

Letos smo prvič uvedli tudi testiranje znanja za kandidate za srednji program, ki so v osmem in sedmem razredu dosegli le zadosten uspeh, in jih na osnovi rezultatov testa usmerjali v srednji ali skrajšani program. Druga vrsta testov je bila za kandidate za skrajšani program, ki nimajo dokončne osnovne šole. Petim izmed teh smo svetovali, naj si takoj poiščejo zaposlitev.

Ker so ostala še prosta mesta, je vpis podaljšan, dokler so še mesta prosta. Tako še sedaj sprejemamo prijave. Drugo testiranje je bilo 25. junija, tretje pa je bila 25. julija. Na

zadnje testiranje smo poslali še 4 kandidate. Na drugem testiranju je bila odklonjena le ena kandidatka za skrajšani program, ki niti nima dokončne osnovne šole.

Kandidati, ki so izpolnjevali vse pogoje za vpis, so morali do konca junija predložiti rojstni list in zaključno spričevalo, kar pomeni, da so se vpisali. Do sedaj je vpisanih 42 učencev v SKR (od tega 2 štipendistki steklarne Hrastnik, 7 krogličarjev, 33 pomožnih brusilcev) in 51 za SR (od tega 7 pihalcev in 44 brusilcev). Vsak dan pa še prihajajo kakšni kandidati, ki so bili na drugih šolah odklonjeni in bi se sedaj žele-

li izobraževati za steklarske poklice. Tako se stanje iz dneva v dan spreminja in je težko dajati točne podatke. Istočasno čakamo kandidate, ki izpolnjujejo pogoje za vpis in so bili o tem že dvakrat obveščeni, a dokumentov niso prinesli. Seveda jih bomo čakali le do takrat, ko bodo mesta še prosta. Steklarna je za to leto razpisala 70 štipendij za SR (55 brusilcev in 15 pihalcev) in 51 za SKR (40 pomožnih brusilcev, 10 krogličarjev in 1 stekloslikarja). Steklarska šola pa je razpisala 8 štipendij (4 za pihalce in 4 za krogličarje).

Tudi komisija za sprejem v dom je že sprejela novince, ostalo pa je še nekaj prostih mest, katera čakajo tiste, ki se bodo morda še vpisali.

Letos bomo poslali vse novince na zdravniški pregled, da se ne bi med izobraževanjem in pred zaposlitvijo pojavljali nepotrebni problemi. Zdravniške preglede bo opravljala ambulanta za medicino dela zdravstvenega doma v avgustu.

MONIKA COLNERIČ

Nekaj podatkov in misli ob koncu šolskega leta 1983/84

Pozitivnih 60,5% učencev

V vsaki redovalni konferenci naredimo na Steklarski šoli analize učnega uspeha, da lahko učence in tudi njihove starše že med šolskim letom seznanjamo z učnimi uspehi in jih opozarjamo na probleme. Pa tudi sami se lotevamo ustreznih ukrepov, da bi bila slika ob koncu šolskega leta čim boljša.

In kako se je izteklo letos? Najprej naj navedem osnovne podatke, da se potem lažje razprede nekaj misli! Po posameznih oddelkih je bil uspeh naslednji:

1. A razred: 22 učencev, 68,2% pozitivnih

1. B razred: 23 učencev, 60,9% pozitivnih

1. C razred: 26 učencev, 42,3% pozitivnih

1. D razred: 26 učencev, 53,8% pozitivnih

2. A razred: 21 učencev, 33,3% pozitivnih

2. B razred: 20 učencev, 50,0% pozitivnih

3. A razred: 20 učencev, 95% pozitivnih

3. B razred: 22 učencev, 86,4% pozitivnih

Skupen uspeh na šoli je torej 60,5%. Številka nam dovolj zgovorno kaže, da je o tem treba razmisliti. Seveda nas podatek ob koncu ni presenetil, saj smo ob spremljanju uspeha med šolskim letom to tudi pričakovali.

Zlasti v oddelkih skrajšanega programa in v drugih letnikih smo veliko mladinskih ur porabili za obravnavanje tega problema. Pogosto smo vabili na pogovore starše, se z njimi pogovarjali in jim poskušali svetovati. Ti napori so ponekod obrodili sadove, a marsikje ne. Pogosto ugotovimo žalostno resnico, da starši nimajo dovolj vpliva na svoje že skoraj odrasle otroke, da so dvignili roke od njih in mislijo, da lahko kaj ukrene le šola. Resnica pa je, da je največ uspeha, če najdemo šola in starši skupen jezik v tesnem sodelovanju.

Seveda pa se vsem učencem niti tako ne da več pomagati.

Največ negativnih ocen se pojavlja v matematiki, fiziki, kemiji, tehnologiji materialov, naravoslovju v skrajšanem programu; sledijo pa še vsi ostali predmeti. Tako je iz matematike na vsej šoli kar 41 popravnih izpitov, 20 iz tehnologije materialov, 19 iz kemije, 17 iz fizike, 22 iz naravoslovja, 15 iz slovenskega jezika, 8 iz obrambe in zaščite, 6 iz osnovne tehnike in proizvodnje, 4 iz zgodovine, 3 iz nemškega jezika, 2 iz tehnologije stekla in 4 iz družboslovja.

Vse šolsko leto je bil organiziran dopolnilni pouk iz matematike, fizike, kemije in nemškega jezika; občasno tudi iz ostalih predmetov. Hudo je, ko opažamo, da kažejo učenci prav malo zanimanja za dodatno delo. Sprejemajo ga kot dodatno obremenitev; ne kot pomoč. Pri tistih, ki so pokazali dovolj zanimanja za šolo, tudi uspehi niso povsem izostali.

Za nami so tudi že prvi roki popravnih izpitov (konec junija in prva polovica julija). Učenci so se jih množično

udeležili, žal pa je bilo skupno popravljenih le 17 negativnih ocen. Ugotovljali smo, da je večina učencev prišla le poskušat srečo. Drugi rok za popravne izpite je od 22. avgusta naprej. Pred vsakim rokom popravnih izpitov organiziramo tudi enotedenske priprave, v katerih lahko učenci dobijo še vse dodatne informacije.

Vse starše učencev s popravnimi izpiti vabimo tudi na pogovor v mesecu juliju. Dostikrat ugotavljamo, da učenci svojih staršev sploh niso seznanili z neuspehi v šoli.

Po vsem zapisanem bi najbrž zgedalo, da imamo na šoli samo slabe učence. Resnica pa je drugačna. Na šoli

imamo 6 odličnjakov, 11 prav dobrih učencev in 56 dobrih učencev. Na žalost pa je veliko negativnih učencev, nekaj celo takšnih, ki imajo 4 popravne izpite ali celo več!

MONIKA COLNERIČ

S Steklarske šole

Prvi usmerjenci so se poslovili

Z letošnjim šolskim letom je prva generacija učencev srednjega usmerjenega izobraževanja na Steklarski šoli končala pouk. Kvaliteto pridobljenega znanja bodo mladi in njihovi sodelavci ocenjevali pozneje s svojimi kritikami in »zvonili po toči«, kakor pravi pregovor... In kako so se učenci poslovili od tovarišev in prijateljev v nižjih letnikih. Kaj so pripravili za slovo letošnji »maturanti«, kakor jih še vedno radi imenujejo?

V želji, da bi predaja ključa prešla v tradicijo, so tudi letošnji maturanti izdelali ključ in ga predali nižjemu letniku. Ob predaji pa so pripravili kulturni program, ki so ga sami sestavili. Na poslovilni dan so na tablo obesili karikature vseh tovarišev in mojstrov, ki so jih poučevali. Naredili so tudi hierarhično lestvico: na vrhu direktor, pod njim razredničarka, na tretjo stopnico do dali mojstre, ki so poučevali praktični pouk in na zadnjih dveh so bili ostali učitelji, ter oba vzgojitelja.

Okoli enajste ure so, držeč se za roke, hodili iz razreda v razred in se s pesmijo poslavljali od ostalih. Slišala se je pesem: »... staklarčani lijepo nam je ime, moramo se ponositi njime...«. Vsi učenci so skupaj s tovariši prišli v učilnico, kjer je potekal program. Najprej so se vsem tovarišem zahvalili za vložen trud, nato pa vsakemu podarili karikaturu z imenom, kakor so jih sami imenovali. Naj naštejem samo nekaj takšnih imen! Pigi, Tranzistor, Glista, Polica, Kak, Cukerček, Bajum-Badum, Penalo, Podkova, Prešeren, Pevec, Škrnicelj, Persona, Pingvin... Vsa komur so zapeli tudi pesem. Pesmi so bile prilagojene znanim melodijam in »razmeram« na šoli.

Nato so v ospredje povabili predsednici »zelencev«, kakor so poimenovali nižje letnike, na podelitev ključa. Seveda so maturanti oziroma usmerjenci menili, da jih je treba prej izprašati, ali izpolnjujejo »pogoje« za tretji letnik, ali so sposobni biti najpametnejši na šoli, kakor so bili do sedaj oni. Vrstila so se vprašanja iz kemije, zgodovine, geografije... vendar je bilo slišati le polovico odgovorov, ki so bili vsaj delno pravilni. Odgovori na ostala vprašanja niso bili pravilni.

Zaradi neznanja so morali »zelenci«

ključ odkupiti, če so hoteli odkleniti vrata v tretji letnik in v svojo prihodnost. Seveda so mlajši pokazali spoštovanje do starejših in jim v zameno za ključ podarili šopek kopriv ter velik zaboj, v katerem je bilo nekaj kilogramov razbitega stekla in ostalih odpadkov ter ščepec drobiža... »Maturanti« so nato s pesmijo zapustili učilnico.

Drugi dan so se »maturanti« že odpravili na izlet v Makarsko. Vreme jim je bilo še kar naklonjeno in so prišli domov lepo zagoreli.

Zaključek oziroma valetu so imeli v Steklarni »Boris Kidrič«, kjer so se zbrali skoraj vsi »maturanti« in tovariši, ki so jih poučevali. Sledila je zahvala tovarišem na pomoči. Po zahvali pa so vsi nekdanji učenci vstali in iz njihovih grl je zadonela pesem: »... za svaku dobru riječ... od sveg ti srca fala...«. Iz marsikaterega očesa je pritekla solza; solza slovesa.

Nato je sledila večerja in zabava s plesom. Za zabavo so poskrbeli sami in ansambel Rovis iz Rogaške Slatine. DARKO RUPRET

Bili smo v zmoti!

Mleko ni zaščitno sredstvo

Mnogokrat se pojavljajo vprašanja, ali je mleko zaščitno sredstvo. Takoj lahko zapišemo, da mleko ni zaščitni napitek (hrana), ampak se ga kot zelo hranljivo snov lahko daje za topli obrok. Mleko je namreč hranljiva snov, ki vsebuje beljakovine, masti, vitamine, soli in drugo.

Mnoge delovne organizacije nudijo mleko kot dodatni obrok svojim delavcem v želji, da jim ohranja zdravje in povečuje delovni učinek, povečuje varstvo v proizvodnji, zmanjšuje bolniške izostanke, itn. Čeprav mleko ni niti tako poceni, mnogi smatrajo, da je zaradi navedenih razlogov dajanje mleka delavcem upravičeno. Nekateri to prakticirajo že dolga leta; predvsem v nekaterih industrijskih panogah.

V grafičnih organizacijah ter v tistih, ki proizvajajo svinec ali delajo s svincom, v tekstilni industriji, kjer se pojavlja prah ali kjer se sproščajo strupeni in škodljivi plini, je bilo mleko obvezen dodatek. Vsak delavec je dobval dnevno od 500 do 750 mililitrov mleka za njegovo varstvo, ki naj bi nevtraliziralo strupe in tako delovalo preventivno.

Takšno tolmačenje pa je napačno. Mleko se ni pokazalo kot zaščitno sredstvo, temveč se mnoge strupene oziroma škodljive snovi, ki prispejo v želodec (strupi, prah, plini in drugi škodljivi proizvodi pri delu) mnogo lažje in hitreje razkrajajo z mlekom ter se tako raznašajo po krvi v organizmu. Zaradi tega pri določenih delih predlagajo druge zaščitne ukrepe v odvisnosti od vrste dela in škodljivosti.

Mleko torej ni zaščitno sredstvo! Je hranljiva snov, ki je zelo koristna. Kot dodatno sredstvo prehrani je mleko upravičeno in ga je nujno dajati tam, kjer je to možno oziroma potrebno!

Izvleček iz revije »Zaštita rada«

Do konca septembra v javni razpravi...

Osnutek panožnega sporazuma o razporejanju dohodka in osebnih dohodkov

V četrtek, 5. julija, nas je obiskal sekretar republiškega odbora sindikata delavcev kemične, gumarske in nekovinske industrije Franc Ribič. S predstavniki sindikata in z nekaterimi vodilnimi delavci steklarne se je pogovarjal o tem, kako, do kdaj in na kakšen način organizirati v kolektivu javno razpravo o osnutku samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in izhodiščih za razporejanje dohodka, čistega dohodka ter delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo. Tako se namreč imenuje s polnim imenom ta novi panožni sporazum. Takšne oziroma podobne smo v preteklosti sicer že imeli, zadnja leta so pa glede delitve veljali republiški družbeni dogovori, ki so se iz leta v leto spreminjali, bili dokaj splošni in neselektivni.

Panožni sporazum – nova kvaliteta

S panožnimi sporazumi te vrste, ki jih bo treba v praksi prav gotovo izpopolnjevati, se obeta na delitvenem področju dolgoročneje urejanje delitvene politike, ki naj bi postavila v ospredje skrb za zagotavljanje reproduktivne sposobnosti. Enostavnejše povedano, razen za osebne dohodke in skupno porabo, bo treba določena sredstva namenjati tudi za rezerve v poslovni sklad in razširitev materialne osnove dela. Skratka, v teh zaostrenih gospodarskih razmerah bo treba v večji meri kot v preteklosti skrbeti za to, da bomo dohodek v gospodarstvu razporejali kot dobri gospodarji. Prav ta delitvena razmerja pa so v preteklosti prišla nekoliko navzkriž. Slabi gospodarji so si poiskali najrazličnejša pojasnila o tem, zakaj so dosegli slabše poslovne rezultate, pri tem pa vendarle namenjali za osebne dohodke več, kot bi lahko.

Steklarne o sporazumu 29. avgusta...

Novi panožni sporazumi bodo s svojimi spremljajočimi listinami v večji meri upoštevali tudi specifičnosti posameznih gospodarskih dejavnosti, znotraj njih pa so še podrobneje razčlenjeni posamezni krogi udeležencev. Tako je na primer naša delovna organizacija znotraj panoge v II. krogu udeležencev med proizvajalci emblažnega in drugega stekla.

Strokovna razprava o osnutku omejenega panožnega sporazuma bo 29. avgusta v Celju. Na njej naj bi predstavniki vseh slovenskih steklar posredovali svoje pripombe k besedilu, četudi jih je mogoče sporočiti že prej republiškem odboru sindikata ali pa splošnemu združenju.

Razprava o osnutku panožnega sporazuma naj bi bila tako kvalitetna, da bi bilo mogoče predlog njegovega besedila sprejeti brez amandmajev ali dopolnil. Praviloma morajo vsa združenja javno razpravo in postopek pristopanja k samoupravnemu sporazumu končati do konca tega leta, sicer bo tudi v letu 1985 veljal republiški dogovor. Zavzemati pa se moramo za to, da bi veljal panožni sporazum, saj so ti sporazumi korak naprej, določnejši, bolj življenjski, dajejo nekoliko več maneverskega prostora, toda s strogo postavljenimi omejitvami, ki so: določitev zgornje meje dohodka, doseganje najmanjše dovoljene reproduktivne stopnje in hitrejša naraščanje sredstev za reprodukcijo v primerjavi s sredstvi za bruto osebne dohodke in za skupno porabo.

Sporazum vsebuje nekatere novosti – skupna metodološka izhodišča

Samoupravni sporazum vsebuje tudi spremljajoče listine in med njimi je novost katalog tipičnih del in nalog, ki opisuje za kemijsko, gumarsko in nekovinsko industrijo Slovenije tipična dela ter naloge po stopnjah njihove

zahtevnosti s podrobnimi opisi del in nalog, sredstev in predmetov dela, osnov za delo, usposobljenost, odgovornost in vplive okolja. Na ta način naj bi poenotili uporabo strokovnih podlag pri pripravi razvidov del in nalog in ugotavljanju zahtevnosti del in nalog. To naj bi omogočilo, da bi udeleženci sporazuma zagotovili za enak delovni prispevek in rezultate dela posameznega delavca približno enak osebni dohodek, upoštevajoč pri tem skupaj dosežene rezultate udeleženca in kvalitetne dejavnike gospodarjenja, med katerimi naj bi bil poseben poudarek na produktivnosti dela ter kakovosti upravljanja in gospodarjenja z družbenimi sredstvi.

Na osnovi strokovnih podlag (katalog tipičnih del in nalog) oziroma enotnih izhodišč sistema delitve naj bi delavci ta merila vnesli v samoupravne splošne akte svoje delovne organizacije. Izhodišča za delitev sredstev, namenjenih osebnim dohodkom, so:

1. Razvid del in nalog
2. Ugotavljanje in primerjanje zahtevnosti del in nalog
3. Ugotavljanje delavčevega prispevka k skupnemu uspehu organizacije združenega dela
4. Oblikovanje osebnih dohodkov iz minulega dela
5. Ugotavljanje zahtevnosti in uspešnosti dela poslovnih organov.

Razvid del in nalog

Pomembno mesto ima razvid del in nalog, ki je podlaga za organiziranje delovnega procesa, za oblikovanje delovnega področja in delovnega programa slehernega delavca, za ugotavljanje zahtevnosti posameznih del in nalog, za ugotavljanje delovnih rezultatov, za planiranje dela in delavcev, zaposlovanja, izobraževanja in razporejanja delavcev, za varstvo delavcev pri delu in za druge namene. To je pomembna listina, ki na osnovi razčlenitve delovnega procesa daje osnovo za vse navedeno.

Ugotavljanje in primerjanje zahtevnosti del in nalog je naslednje področje sredstev za osebne dohodke, ko se na osnovi sestavljenosti dela oziroma njegove zahtevnosti, odgovornosti, umskih in fizičnih obremenitev ter upoštevajoč vplive okolja analitično ugotavlja (ocenjuje) zahtevnost del in nalog. To ni nekaj novega, saj je v večini delovnih kolektivov to sestavni del sistema nagrajevanja. Samoupravni sporazum postavlja v tem delu okvirna relativna razmerja pri ugotavljanju zahtevnosti del in nalog za posamezno področje nalog. Prav tako so za posamezne kroge udeležencev v panogi opisana tipična dela in naloge, upoštevajoč pri tem stopnjo njihove zahtevnosti in relativna razmerja. Tako je za rudnike in industrijo nekovin Slovenije za tipična dela in naloge – enostavna dela v obratu – ki so prve stopnje zahtevnosti, določeno relativno razmerje 1,35 enot enostavnega dela. In podobno, vse do tipičnih del in nalog – vodnje proizvodnje – ki so sedme stopnje zahtevnosti, je določeno oziroma predvideno 3,70 enot enostavnega dela... V osnutku sporazuma je predstavljeno relativno razmerje med zahtevnostjo del in nalog in izraženo v razmerju enote enostavnega dela od 1,00 do največ 6,00.

Ugotavljanje delavčevega prispevka oziroma njegove delovne uspešnosti

Ugotavljanje delavčeve delovne uspešnosti se opravi z ugotavljanjem količine opravljenega dela (normativi), s kakovostjo opravljenega dela (premijske) in z gospodarnostjo njegovega dela (ravnanje s stroji, uporaba reprodukcijskih materialov ipd.)

Oblikovanje osebnih dohodkov iz minulega dela

Osebnih dohodke na osnovi minulega dela naj bi se v prehodnem obdobju delilo na osnovi lestvice, kakršna je v veljavi pri nas. Po uskladitvi samoupravnih splošnih aktov z zakonom pa naj bi bil osebni dohodek iz naslova delavčevega minulega dela delež ustvarjenega čistega dohodka za te namene, ki je oziroma, ki bo odvisen od uspešnosti poslovanja z odločanjem o rekonstrukcijah, pridobitvah in inovacijah, od prilagajanja organizacije združenega dela (pri nas tozda) tržnim razmeram, od uspešnosti uporabe delovnih sredstev, od doseženih prihrankov pri porabi surovin, repromaterialov in energije, od družbenoekonomске in smotrne izrabe naravnih in drugih delovnih pogojev, itn. Osnovni kriterij za ugotavljanje deleža sredstev, namenjenih osebnim dohodkom, na

osnovi minulega dela naj bi bil določen s kazalnikom donosnosti, akumulacije v primerjavi s poslovnim skladom. Za tako ugotovljena sredstva na osnovi minulega dela bi v samoupravnih aktih določili osnove.

Ugotavljanje zahtevnosti in uspešnosti dela poslovnih delavcev

Podrobneje je v osnutku sporazuma tudi opredeljeno ugotavljanje zahtevnosti in uspešnosti delavcev, ki v organizaciji združenega dela opravljajo naloge poslovnih organov.

Večji poudarek kakovostnim kriterijem gospodarjenja

V uvodnih in splošnih določbah so dana osnovna izhodišča za opredelitev temeljnih določb.

- Ustvarjeni dohodek v tozkih je osnova ekonomskega gospodarstva (umnega) odločanja, izražena v določanju zgornje meje dohodka kot osnovnega motiva za delo delavcev in poslovanje organizacij združenega dela.

- S planiranjem, samoupravnim sporazumevanjem in z družbenim dogovarjanjem se določi osnovna razmerja med porabo in akumulacijo kot enega izmed temeljnih sorazmerij družbenih planov in planov vsake organizacije združenega dela.

- Področje delitve sredstev za osebne dohodke in skupno porabo se poenoti, da bi udeleženci dosegli tele cilje:

- Zagotovili takšno delitev čistega dohodka za osebne dohodke in skupno porabo in akumulacijo, ki bo odvisna od doseženega dohodka ob upoštevanju kakovostnih dejavnikov poslovanja.

- Poenotiti uporabo strokovnih podlag pri pripravi razvidov del in nalog in pri ugotavljanju zahtevnosti del in nalog.

- Zagotoviti za enak delovni prispevek in delovne rezultate delavca približno enak osebni dohodek.

Na osnovi teh uvodnih in temeljnih določb so dane temeljne usmeritve, ki navajajo, da bodo udeleženci sporazuma sprejeli za uresničevanje zastavljenih ciljev zlasti:

- Skupne osnove in kriterije za planiranje in razporejanje čistega dohodka, za ugotavljanje uspešnosti dela in za presojo o uspešnosti gospodarjenja.

- Skupna metodološka izhodišča za delitev sredstev, namenjenih osebnim dohodkom.

- Oblikovanje osnov in kriterijev za izplačevanje dodatkov ter nadomestil.

- Oblikovanje in porabo sredstev skupne porabe.

- Postopek za sklepanje samoupravnega sporazuma ter spremljanje njegovega uresničevanja.

Podrobneje sem opisal tisti del sporazuma, ki obravnava skupna metodološka izhodišča. Žal pa nam prostor ne omogoča podrobneje razčleniti tudi ostale njegove dele, saj bo zagotovo precej pripomb, ko bomo podrobneje razpravljali o njegovih posameznih členih. Pomembna naloga sindikata bo, da razpravo o njem izvede kar najboljše in da bomo med njo zbrali povsem določne pripombe.

Nekaj načelnih pripomb že imamo...!

Nekaj načelnih pripomb pravzaprav že imamo. Dotikajo se naslednjih določil sporazuma:

- Menimo, da je pravilno postavljena določitev zgornje meje dohodka, vendar bo še treba določiti pogoje za njegovo pridobivanje, saj ti niso za vse enaki. V zvezi s tem bi moralo združeno delo obvladovati politiko cen.

- Mnogo večji poudarek je treba dati izvozu na konvertibilno tržišče, povečevanju čistega deviznega učinka, kajti izvoz bi moral biti v bodoče gonilna sila našega razvoja. Določanje zgornje meje dohodka skozi izvoz in ne skozi rast cen na domačem tržišču, to bi morala biti dolgoročna usmeritev. S tem naj bi imeli večje osebne dohodke tisti, ki donosno izvažajo.

- Izjemni dohodek, ki je za 20% povečan kazalnik akumulacije v primerjavi s povprečjem v panogi SR Slovenije, je nestvaren in postavljen prenizko.

- Neselektivno ali nerazločevalno je določilo, po katerem naj bi povečali delež akumulacije tako tisti, ki so v preteklosti dosegali večjo ali manjšo stopnjo akumulacije od povprečja grupacije, pri tem pa imeli večje osebne dohodke iz sredstva za skupno porabo od povprečja grupacije.

- Upoštevajoč sedanje težavne gospodarske razmere, ki bodo zagotovo trajale še nekaj let, in ob večletnem padanju realnih osebnih dohodkov, je verjetno prestrogo določilo o stalnem povečevanju sredstev za akumulacijo in reprodukcijo v primerjavi s povečevanjem sredstev za osebne dohodke in skupno porabo.

- Menimo, da sredstva za kadrovske štipendiranje in za zdravstvene preglede delavcev, ki delajo na zdravju škodljivih delovnih mestih, ne bi smela bremeniti sredstev skupne porabe, ampak bi morala bremeniti materialne stroške in dohodek.

To je nekaj naših načelnih pripomb. Povsem določne pa bodo zagotovo prišle na dan, ko bomo med sodelavci v tozkih temeljiteje proučili posamezne člene sporazuma. Zato vabimo prav vsakega steklarja, naj ustvarjalno sodeluje v njegovi javni obravnavi!

ZLATKO NOVAK

Kadrovske zanimivosti

V juniju 1674 delavcev

V juniju je bilo v naši steklarni zaposlenih 1674 delavk in delavcev, od tega v tozdu Osnovna izdelava 438, v tozdu Dodelava 170, v tozdu Kristal 407, v tozdu Dekor 176, v tozdu Servisne dejavnosti 75, v tozdu Delavska restavracija 22, v tozdu Naše staklo 12, v tozdu Dalmacijakristal 108, v tozdu Tehnokristal 81 in v Delovni skupnosti skupnih služb 185. V juniju je prišlo med nas 20 novih sodelavcev, zapustilo pa nas je 12 sodelavcev.

Prišli

V juniju so prišli, med nas: v tozdu Osnovna izdelava za krogličarja Franc Šket, za odnašalce Jožef Debeljak, Josip Komerički, Zvonko Konjčić, Milenko Mikša, Slavko Petek in Ivan Posilovič ter za pomočnika Vlado Češnjaj; v tozdu Dodelava za brisalko stekla Olga Strašek (premeščena iz delovne skupnosti skupnih služb); v tozdu Kristal za brisalko stekla Ankica Ivič, Rozalija Kišič, Ivanka Oreški, Hedvika Stiplovšek in Marija Šeligo, za pripravnico Marjana Boršič, za pomočnika I Ivan Štefančič in za brusilca I Marjan Polajžer; v tozdu Dekor za steklobrusilca II. delovnega področja Karel Bračun in za pripravnika Matic Friškovec; v tozdu Servisne dejavnosti za dežurnega ključavničarja I Anton Bek ter v Delovno skupnost skupnih služb za čuvaja Jožef Klevže.

Vsem novim sodelavkam in sodelavcem želimo mnogo delovnih uspehov in da bi se prijetno počutili v našem kolektivu!

Odšli

V juniju so zapustili naš kolektiv: iz tozda Osnovna izdelava krogličarja Jurij Drofenik po odpovedi in Ivan Štruklec zaradi starostne upokojitve; odnašalec Vladimir Beloševič, ki je bil izključen; predelavec v zmesarni Marjan Gretič zaradi starostne upokojitve in vodja topilničarjev Jože Hrepevnik zaradi starostne upokojitve; iz tozda Dodelava brusilec II v grobi brusilnici Jožef Hajnšek zaradi odpovedi in zatajevalka robov Marija Špoljar zaradi predčasne upokojitve; iz tozda Kristal vezalka stekla Matilda Halužan zaradi predčasne upokojitve,

vribovalec zamaškov I Stefan Gobec zaradi odhoda v JLA in žigosarica papirja Brigita Pongračič zaradi začasne odjave; iz tozda Servisne dejavnosti klepar I Marijan Peer zaradi odhoda v JLA in ključavničar I Vladislav Rusl zaradi invalidske upokojitve ter iz Delovne skupnosti skupnih služb čistilka pisarn Olga Strašek (zaradi premetitve v tozdu Dodelava).

Rodili so se

V juniju so se rodili našim sodelavkam in sodelavcem: Anita Jerič – Bernardina hči, Dejan Mikše – Marijin sin, Saša Mlinar – Nadina hči in Damir Hrepevnik – Marijin sin.

Staršem čestitamo za veseli dogodek, novorojenčkom pa želimo mnogo prijetnega in veselega v življenju.

Poročili sta se

V juniju sta se poročili Marija Drofenik – poročena Buzina – in Marjana Humski – poročena Kores.

Obema mladoporočenkama čestitamo in želimo čim več lepega na novi življenjski poti!
ZDENKA SITER

Humoreska

Testiranje

Direktor tozda »Ozka pipa« je prav dobro vedel, da zaradi nekaterih svojih osebnih pa tudi poslovnih napak ni prav nič popularen med sodelavci v kolektivu. In ker se je približeval čas za reelekcijo ali ponovno izvolitev direktorja, direktorski stolček in z njim še bolj visok položaj na plačilni listi pa sta mu močno prirasla k srcu, je hotel na izviren način preveriti privrženost delavcev ter ugotoviti, koliko se lahko v pravem trenutku zanese nanje. Tako jih je nekega jutra sklical v dvorano za sestanke ter vsakemu med njimi izročil list papirja s svinčnikom.

»Tovariši, res nisem nikakršna nogometna ali drugačna zvezda,« jih je ogovoril in nadaljeval: »in tudi vem, da nisem preveč čislán ter popularen med vami. Seveda pa nisem spet toliko grešil, da bi mi vse nadure in uredne kritike valili na moja ramena... Od vas, mojih bližnjih in daljnjih sodelavcev, tokrat zahtevam samo iskrenost in objektivnost. Če ne dobim pozitivne, ali pa, da bom skromen, vsaj prehodne ocene, se bom pač poslovil,

na moje mesto pa naj pride nekdo drug, sposobnejši!«

»Kaj bomo s temi papirji, tovariš direktor?« Je vprašal eden med njimi. »Saj to ni matura, niti ni to kakšna šola!«

»Tovariši,« je pomiril direktor, »gre za šolo medsebojnega zaupanja. S pomočjo tega svojevrstnega testa bo preveril vašo vdanost meni. Zato na papir, ki sem vam ga dal, narišite vsakdo moj lik, kakor si ga objektivno zamišljate! Sedaj pa svinčnike v roke in bodite kar najbolj tvornici!«

Direktor nervozno in s treskom zapre vrata, že čez deset minut pa se vrne v dvorano. Obrne se k najbližjemu sodelavcu in ga ogovori:

»Miro, daj, da vidim, čemu sem podobna na tvoji risbi!«

»Na stekleni kozaréc, tovariš direktor! Vi ga pogosto dvigujete na reprezentativnih skupih, medtem ko se drugim plačilna kuverta vse bolj spušča na steklene noge.« Tako mu je odgovoril vprašani.

»To je vsaj iskreno,« je priznal direktor in se obrnil k Damirju:

»Kaj si pa ti, Damir, narisal? Čemu sem podoben?«

»Raketi proti toči. Samega sebe ste lansirali v oblake, sedaj pa nas zamrznjena bilanca nikakor noče ubiti!«

»Zlatko, kako pa si me ti upodobil?«

»Jaz sem kuhar, tovariš direktor,« se je branil Zlatko. »Nisem spreten v tej vrsti umetnosti. Vendar pa sem vas narisal kot bon za topli obrok...«

»In kaj ta bon predstavlja?«

»V kolektivu vas skoraj ne vidimo, zato pa ste toliko bolj uspešni na drugih krajih!«

»Odlično!« pohvali direktor. »To je dobra pogruntavščina!« Potem se obrne k Trifunu:

»Kako pa ti, Trifun, razumeš mojo osebnost?«

»Kljub vaši skromnosti vas na tem papirju vidim kot posebnega mojstra za nogometne žoge. Včasih preigrate strokovne institucije v tozdu, potem še proizvodne rezultate ter produktiv-

nost, vse v stilu okroglo in na vogale. Mislim, da bi kazalo te bele papirje spremeniti v rdeče kartone in jih podeliti nekaterim službam!»

»In sedaj,« je nadaljeval svojo radovednost direktor, »še tvorni navdih našega Branka!«

»Narisal sem nekaj južnega sadja. Ko potujete s potnimi nalogi v inozemstvo, nam pošljite razglednico. Nam pa preostane le, da vam pošljemo limono!«

»Ali si tudi ti, Milan, takšnega mnenja? Si visokostrokovni kader, mlad in perspektiven. Sicer si nekaj časa čakal na delovno mesto kot pripravnik, pa vendar...« se je lotil direktor še Milana.

»Ne malo, ampak kar veliko, tovariš direktor! Kar pa se tiče ocene o vas, se popolnoma strinjam z ostalimi sodelavci. Mislim tudi, da bi bilo treba, če ne bi bilo teh testov, nekatere stvari zmnožiti...«

»Katere, Milan?« Je bil radoveden direktor, potem pa začudeno vprašal: »Kot vidim, nisi nič narisal. Papir je povsem prazen. Zakaj?«

»Prav to mislim, tovariš direktor,« je pojasnil Milan. »V našem kolektivu stvari ne bi potekale tako, kot potekajo, če bi bila na tem papirju narisana vaša diploma!«

»Veseli glažarček«

Kegljaški klub je spet oživel...

Čim prej do kegljišča v domačem kraju!

Kegljaški klub Rogaška je deloval po vojni vse do leta 1954. Tiste čase so njegovi člani tekmovali v celjski regiji. Klub je bil zelo uspešen ter združeval veliko število članov. Težke delovne razmere, predvsem pa pomanjkanje denarja, so sčasoma zakrivili, da je klub prenehal s svojo dejavnostjo. Vendar pa s tem kegljanje v Rogaški ni zamrlo.

Nasprotno, kegljanje je postalo v Rogaški vse bolj množično, žal pa je ostajalo neorganizirano. Pred dvema letoma pa je nekaj kegljaških zanese-njakov začelo nastopati v regijskem tekmovanju in to je bila zadostna spodbuda za ponovno ustanovitev kegljaškega kluba Rogaška. Ti zagnanci so porabili ogromno svojega prostega časa ter svojega denarja, vendar pravijo, da jim vsega tega ni žal, saj po tridesetih letih klub spet deluje. Največ zaslug za to imajo: Čakš, Strašek, Dolc, Špoljar ter S. in I. Tudja, seveda pa ne smemo prezreti še Martina Krumpaka.

Na izredni skupščini kluba so kegljači predvsem govorili o sedanjih de-

lovnih razmerah, saj dvostezno kegljišče ne zadošča potrebam klubskega dela in zanimanju kegljačev za ta šport. Sedaj se kegljači vozijo na treninge v Šentjur, kjer tudi tekmujejo. Zato so bili na skupščini enotnega mnenja, da bodo morali čim prej priti do svojega kegljišča, saj je Rogaška navsezadnje turistični kraj, ki potrebuje poleg drugih objektov tudi sodobno avtomatsko kegljišče. Skupščina je sprejela tudi finančni načrt ter nekaj drugih sklepov za nemoteno klubsko delo.

Novoizvoljeno klubske vodstvo je odločilo, da bo vsako leto organiziralo memorialni ali spominski kegljaški turnir, o katerem smo že poročali v

zadnji izdaji »Steklarja«. To je turnir v spomin na pokojnega Martina Krumpaka, ki ima zares veliko zaslug za ustanovitev kluba. To zamisel je predvsem podprla Steklarska šola, ki je darovala prehodni pokal. Zato še tukaj zahvala tako njenemu sindikatu kakor tudi vodstvu šole!

Letošnji memorialni turnir je bil na kegljišču v Šentjurju. Sodelovala so štiri moštva in sicer dve iz Šentjurja, eno iz Duge Rese in naš klub Rogaška. Zmagovalnemu moštvu Šentjur I je žena pokojnega Krumpaka predala prehodni pokal ter pokal za prvo mesto, medtem ko je bilo drugo moštvo iz Duge Rese, tretje naš klub Rogaška, četrto mesto pa je zasedlo drugo moštvo Šentjurja.

Zastopstva vseh štirih moštev so zagotovila svoje sodelovanje tudi na naslednjem memorialnem turnirju. Kegljači Rogaške pa so povabljeni na turnir ob 300. obletnici Duge Rese.

STIPE PEŠIČ

Udeleženci memorialnega kegljaškega turnirja so obiskali tudi grob nekdanjega kegljača Krumpaka in nanj položili venec

Prehodni pokal je izročila zmagovalnemu moštvu iz Šentjurja žena pokojnega Krumpaka

Vodje moštev, ki so sodelovala na memorialnem kegljaškem turnirju in ki so osvojila pokale

Za razvedrilo

Nagradna križanka št. 118

Med reševalce nagradne križanke št. 118 bomo z žrebom razdelili za 490 dinarjev nagrad in sicer: prvo nagrado 200 dinarjev, drugo nagrado 160 dinarjev in tretjo nagrado 130 dinarjev. Prosimo pa vse reševalce, naj vsakdo odda le po eno rešitev!

Pravilne rešitve nagradne križanke pošljite na naslov: uredništvo časopisa »Steklar«, Steklarna »Boris Kidrič«, 63250 Rogaska Slatina, Ulica talcev 1 ali pa jih oddajte v skrinjico za časopis »Steklar« pri vходу v steklarno. Pri tem ne pozabite pripisati na ovojnico s križanko: »ZA NAGRADNO KRIŽANKO ŠT. 118«!

Nagrade za reševalce nagradne križanke št. 117 je žreb razdelil takole: prvo nagrado 200 dinarjev prejme Anton Bek, drugo nagrado 160 dinarjev prejme Franc Osenjak, tretjo nagrado 130 dinarjev pa prejme Peter Siter. Nagrajencem čestitamo!

Rešitev nagradne križanke št. 117 – vodoravno: Titov rojst, Petrosjan, enačba, I, K, krov, Mirk, Una, lira, ulkar, medmet, vijača, rojak, Stone, ej, olup, Emil, no, vitalnost, orli, eta, jola, oskar, cin, Ita, altana, KT, garant, nin.

UREDNIŠTVO

				FOSFOR	RIM (ITALIJANSKO)	DEL ELEKTR. NAPELJAVE	PLAČILO ZA ORANJE	KRAJ SEVERNO OD NOVEGA MESTA	IGRALKA GARDNER	JOŽE NOVAK	SOMBOR	ŽLAHTEN PLIN	NADALJEVANJE GESLA
				STRUPE-NOST	Ž. IME NABAIVEC, NAVIHANEC	ZNAČILNOST ZBLUJENCEGA ČLOVEKA	EVROPIJ ZIV ZA BOMBE						
ZAPOREDNI ČRKI	HLADNO OROŽJE	ORIENT. ČAROVNIK	KALIJ				NAČIN, VRSTA						
ŽENSKA, KI JAMČI Z ŽIVLJENJEM				ČEŠKA PRITR-DILNICA GLASBENO DELO			EGIPČANSKI BOD PLODNOSTI						
ODMEV, JEK		PREBIVALEC LOC	ISOVA SAHICA				JANSKO LETO AVSTRIJSKI SKLADATELJ						
VELIKAN V STARI GRÉNI				POVRT-NINA	PAKET, OVOJ						POLHER NASELJE NAD LOGAŠKO KOTLINO		
RAZLIČNA SODLASNICA		PRAZEN SNOPOBLOK ARKADA			GOVORICA NEODLOČEN IZID							ZVOK, TON	
GRŠKA SVETA GORA			KOS CEVI				KAVCIJA, VARŠČINA TURSKO JEZERO						
NEBESNO ZNAHENJE			GLAVNO MESTO ARMENSKE IBO RAVNIKAR							VELIHIR LUKIČ			
JUŠIK	KIS	NEWTON			ŽENSKO IME					ERBIJ			
GLAVNO MESTO TURCIJE					ZANIHANJE								

Glasilo »Steklar« ureja uredniški odbor: Zvezdana Dangubič, Boris Firer, Anton Jost, Magda Jurjec, Zlatko Novak, Franc Vehovar in Franc Županič. Predsednik izdajateljskega sveta Alojz Juhart. Predsednik uredniškega odbora Boris Firer. Glavni in odgovorni urednik Franc Vehovar. Tajnica uredništva Vida Juhart – Likovna zasnova in oblikovanje Aljoša Rebolj – Uredništvo »Steklarja«: Steklarna »Boris Kidrič« 63250 Rogaska Slatina, Ulica talcev 1, telefon (063) 811-611 – Glasilo izdajata steklarna »Boris Kidrič« in Steklarska šola – Rokopisov in fotografij uredništvo ne vrača – Naklada 1800 izvodov – Tiska ČGP »Delo«, Ljubljana